

VŠEOBECNÁ DEKLARACE LIDSKÝCH PRÁV A SVOBOD

(zjednodušená verze)

- *první mezinárodní dokument týkající se lidských práv*
 - *přijata 10.12. 1948 Valným shromážděním Organizace spojených národů (OSN)*
 - *vznikla v reakci na masové zločiny 2. Světové války*
 - *jde o deklaraci, tj. dokument politicky závazný, bez faktické právní síly*
 - *je rozdělena do 30 článků*
-

1. Každý se rodí svobodný a s každým se má zacházet stejným způsobem.
2. Všichni jsme si rovni bez ohledu na rozdíly v barvě pleti, pohlaví, náboženství či jazyku.
3. Každý má právo na život, a to ve svobodě a bezpečí.
4. Nikdo nemá právo zacházet s jiným jako s otrokem nebo přímo někoho učinit svým otrokem.
5. Nikdo nemá právo jinému ublížit nebo s ním krutě zacházet.
6. Každý člověk má právo na rovnoprávné postavení před zákonem.
7. Zákony platí stejně pro všechny, musí být používány stejně vůči všem.
8. Každý má právo na právní pomoc, pokud jeho práva nejsou respektována.
9. Nikdo nemá právo nespravedlivě uvěznit jiného nebo ho vyhnat z jeho vlastní země.
10. Každý má právo na spravedlivý a veřejný soudní proces.
11. Každý musí být považován za nevinného, pokud jeho vina není prokázána.
12. Každý má právo žádat o pomoc, jestliže ho někdo obtěžuje, avšak nikdo nesmí bezdůvodně vstupovat do cizího domova, otevírat druhému dopisy nebo obtěžovat jeho nebo jeho rodinu.
13. Každý má právo cestovat, kam chce.
14. Každý má právo odejít do jiné země a žádat tam o ochranu, pokud je ve vlastní zemi pronásledován nebo v nebezpečí, že bude pronásledován.
15. Každý má právo na státní příslušnost. Nikdo nemá právo zabránit jinému, pokud si to přeje, změnit státní občanství.
16. Každý má právo uzavřít sňatek a mít rodinu.
17. Každý má právo na vlastní movitý i nemovitý majetek.
18. Každý má právo na praktikování i zohledňování všech hledisek vlastního náboženství i na jeho změnu podle svého přání.
19. Každý má právo říkat, co si myslí, podávat i dostávat informace.
20. Každý má právo účastnit se jednání a pokojných shromáždění.
21. Každý má právo volit vládu své země a účastnit se jí.
22. Každý má právo na sociální zabezpečení a na možnosti rozvíjet své schopnosti.
23. Každý má právo pracovat za spravedlivou mzdu v bezpečném prostředí a být členem odborové organizace.
24. Každý má právo na odpočinek a volný čas.
25. Každý má právo na přiměřenou životní úroveň a lékařskou péči v nemoci.
26. Každý má právo chodit do školy.
27. Každý má právo účastnit se kulturního života své komunity.
28. Každý musí respektovat „sociální řád“ nezbytný pro dosažení uvedených práv.
29. Každý musí respektovat práva druhých, společnost a veřejný majetek.
30. Nikdo nemá právo zrušit jakékoliv právo uvedené v této Deklaraci.